

Una llarga experiència sardanística

Vademecum sardanistic

GIL I MEMBRADO, Tomàs
Col·lecció MOS, núm. XVI.
GISC, Girona, 2003.

Aquest nou volum de la col·lecció MOS (el XVI) recull ordenament les experiències i els coneixements del mestre Gil i Membrado sobre temes musicals a Catalunya. Una llarga experiència d'instrumentista, director i compositor d'unes 800 sardanes fa que les seves opinions resultin molt interessants i dignes de ser aprofitades per músics i per tots els aïmants del nostre folklore.

No es tracta de cap autobiografia del mestre Gil, ni d'un treball didàctic exhaustiu sobre la composició o la instrumentació de les sardanes.

L'autor tampoc no ho ha pretès, sinó que ha volgut escriure en un recull bibliogràfic el que ell opina sobre el fet musical popular a Catalunya i especialment en l'àmbit que millor domina: la sardana.

Ens demostra un coneixement profund de la seva forma actual i ens presenta l'evolució històrica tant en la forma de ballar-la com en la composició de la cobla, i no amaga tampoc les seves idees sobre el futur d'aquesta nostra dansa popular.

Describeix les figures d'alguns dels compositors més estimats i dona detalls

de com s'han de tractar els actuals instruments en la composició, així com les tessitures i dificultats que presenten, especialment els del «rest de davant»: flabiol, tibles i tenores.

Hi trobem també menció dels «eterns» problemes dels balladors sobre com es comença i acaba en les diferents comarques; si s'han de ballar determinats moments amb els braços enlaire o a baix; si és o no correcte el nombre de tirades dels curts i dels llargs; si cal afegir-hi altres instruments als ja tradicionals de la cobla, etc.

Resumint, em sembla un llibre interessant que no pot faltar en la biblioteca particular de cap músic, ballador o aïmant de la nostra dansa tradicional.

Josep Viader i Moliner

La protecció del patrimoni fotogràfic

Imatges de l'Empordà.

Dos CD: l'Alt Empordà i el Baix Empordà.
IEFC, Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya.
Barcelona, 2003.

L'IEFC (Institut d'Estudis Fotogràfics) va néixer el 1972 com a associació cultural privada amb la intenció de dedicar-se a la salvaguarda del patrimoni

fotogràfic de Catalunya. Des d'un bon principi l'institut s'havia proposat dos objectius, d'una banda ensenyar la tècnica fotogràfica i de l'altra protegir i promoure material fotogràfic que estava en perill de desaparèixer. Per tal d'acomplir amb el segon objectiu, i després de cinc anys de camí de l'institut, es va crear l'Arxiu Fotogràfic, des d'on s'han realitzat encomiables tasques de recuperació de material fotogràfic que, de no haver estat per la seva actuació, s'hauria perdut irremissiblement. Actualment l'Arxiu de l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya disposa d'unes 735.000 imatges (18.000 digitalitzades), de les quals 683.400 són negatius, 12.000 diapositives i 40.000 positius que abracen des de final del segle XIX fins avui.

Acomplerts els objectius inicials –consolidació de la institució i recuperació del patrimoni fotogràfic–, els quedava donar difusió del material dipositat. Aquesta actuació, iniciada recentment, s'està fent mitjançant l'edició de CD per zones geogràfiques. Fins al dia d'avui n'han editat tres, el primer va ser *Imatges del Vallès Oriental* (maig 2001), el segon *Imatges de les Illes Balears* (també de 2001), mentre que el darrer ha estat *Imatges de l'Empordà* (2003), que inclou dos CD, un per a l'Alt Empordà i l'altre per al Baix Empordà.

Tots disposen d'unes característiques comunes: una pàgina de presentació, una breu biografia dels autors de les imatges seleccionades i un mapa comarcal per situar els municipis representats. Per visualitzar les imatges només cal posar el cursor sobre el lloc que ens interessa i clicant-hi al damunt s'aconsegueix la relació o índex de les vistes de la població. Els CD no estan a la venda, l'IEFC els facilita a institucions interessades i normalment canalitza la distribució de les seves edicions a través dels consells i dels arxius comarcals.

Fins ara els fotògrafs dels quals s'han presentat imatges són Merletti (Torí 1860-Barcelona 1943), Monteys (Barcelona), Plascencia (Barcelona 1906-1988), Roisin (Paris 1876-1943), Terradas (Barcelona 1883-Madrid 1950) i Thomas (1852?-1910).

En relació al CD de l'Alt Empordà, s'hi presenten imatges de Cadaqués, el Port de la Selva, Figueres, la Jonquera, Llançà, Portbou, Roses i Terrades, i en el del Baix Empordà n'hi trobem de la Bisbal, Begur, Calella, Calonge, Llafranc, Tamarit, Palamós, Santa Cristina d'Aro, Sant Feliu de Guíxols i Torroella de Montgrí (l'Estartit).

Inés Padrosa Gorgot

